

SASKAŅOTS

Profesionālās izglītības un nodarbinātības
trīspusējas sadarbības apakšpadomes
01.01.2026 sēdē, PINTSA protokols Nr.6
2025.gada 9.oktobrī.pdf

PROFESIJAS STANDARTS "Mežsaimniecība"

PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS "Motorzāģa operators"

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
"Motorzāģa operators"	Kvalifikācijas līmenis: Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Specifisku prasību nav.
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Mežstrādnieks, (2.LKI). Uzdevumi: 3.2.4, 3.2.2, 3.2.1, 3.2.3.	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Nav datu	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Nav datu	
3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums	
Motorzāģa operators, atbilstoši norādījumiem tehnoloģiskajā kartē, ar motorzāģi gāž kokus un gatavo koksnes produktus, ar krūmgriezi kopj jaunaudzes, apkopj rokas motorinstrumentus. Kvalifikācijas "Motorzāģa operators" pienākumi un uzdevumi: 3.1 Cirsma izstrādes darba plānošana. 3.1.1 Izvērtēt meža mašīnu pārvietošanās iespējas dažādā apvidū. 3.1.2 Saglabāt cirsmu izstrādē dabas un sabiedrībai nozīmīgās vērtības. 3.1.3 Noteikt koksnes produktu krautuvei piemērotāko vietu. 3.1.4 Plānot koksnes produktu pievešanas ceļu izvietošanu cirmā. 3.1.5 Sagatavot cirsmas izstrādes tehnoloģisko karti. 3.1.6 Sagatavot cirsmas izstrādes darbavietu atbilstoši darba drošības prasībām. 3.2 Jaunaudzes kopšana. 3.2.1 Izveidot darbavietā mežā instrumentu novietošanas un atpūtas vietu. 3.2.2 Kopt jaunaudzes ar krūmgriezi. 3.2.3 Veikt krūmgrieža apkopi un vienkāršu remontu. 3.2.4 Uzskaitīt atstājamās kokus mežaudzes izstrādes procesā un pēc tā. 3.3 Mežaudzes retināšana un koksnes ražas novākšana. 3.3.1 Sagatavot koksnes produktus ar ķēdes motorzāģi. 3.3.2 Uzmērīt sagatavotos koksnes produktus. 3.3.3 Veikt ķēdes motorzāģa apkopi un vienkāršu remontu. 3.3.4 Nomērīt mežaudzes rādītājus cirsmas izstrādes procesā un pēc tā.	

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)					
Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
Cirsma izstrādes darba plānošana.					
4.1.	Izvērtēt meža mašīnu pārvietošanās iespējas dažādā apvidū.	Lietot digitālās un drukātās mežsaimniecības kartes.	Izpratne: Meža augsnes, reljefs un īpašības. Meža mašīnu tipi. Lietošana: Pievešanas apstākļu klasifikācija. Digitālo un drukāto karšu lietošana.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Noteikt meža mašīnu piemērotību darbam konkrētā apvidū.			
		Novērtēt cirsmu izstrādes darba apstākļus.			
4.2.	Saglabāt cirsmu izstrādē dabas un sabiedrībai nozīmīgās vērtības.	Atpazīt sabiedrībai nozīmīgas vērtības.	Izpratne: Bioloģiski nozīmīgie meža struktūras elementi. Saglabājamās kultūras un vēstures vērtības. Lietošana: Digitālo karšu lietošana. Dabas un sabiedrībai nozīmīgo objektu marķēšana cirmā un digitālajos risinājumos.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Identificēt saglabājamās dabas vērtības.			
4.3.	Noteikt koksnes produktu krautuvei piemērotāko vietu.	Aprēķināt krautuvei nepieciešamo platību.	Izpratne: Koksnes produkti. Krautuves ierīkošanas ierobežojošie faktori.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
		Identificēt ierobežojošos faktorus krautuves ierīkošanai. Izvērtēt krautuvei piebraucamos ceļus. Izvietot kolektīvos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbavietā. Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbos.	Lietošana: Krautuves platības aprēķini. Kolektīvo un individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana. Digitālo karšu lietošana.		
4.4.	Plānot koksnes produktu pievešanas ceļu izvietojumu cirmā.	Noteikt meža mašīnu papildu aprīkojuma nepieciešamību darbam konkrētā apvidū. Noteikt optimālo pievešanas ceļu izvietojumu. Novērtēt reljefa, infrastruktūras un saglabājamo objektu	Izpratne: Meža mašīnu aprīkojums. Lietošana: Mežizstrādes darbu plānošana. Digitālo un drukāto karšu lietošana. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus. LKI 3. līmenis	

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
		ietekmi uz pievešanas ceļu izvietojumu.			
4.5.	Sagatavot cirsmas izstrādes tehnoloģisko karti.	Norādīt ar cirsmas izstrādi saistītos ierobežojumus un riska faktorus.	Lietošana: Tehnoloģiskajā kartē lietojamie apzīmējumi un prasības tās sagatavošanai. Digitālo un drukāto karšu lietošana.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Noteikt cirsmas izstrādes sleju secību.			
		Uzzīmēt cirsmas izstrādes tehnoloģisko shēmu.			
4.6.	Sagatavot cirsmas izstrādes darbavietu atbilstoši darba drošības prasībām.	Identificēt riskus darbavietā.	Lietošana: Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā.	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	LKI 3. līmenis
		Izvietot kolektīvos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbavietā.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbos.			

Jaunaudzes kopšana.

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.7.	Izveidot darbavietā mežā instrumentu novietošanas un atpūtas vietu.	Aprīkot mežā darbavietu ar vides aizsardzības līdzekļiem.	Lietošana: Darbavietu ierīkošana jaunaudžu kopšanā.	Spēja kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	LKI 2. līmenis
		Noteikt instrumentu novietošanai un atpūtas pauzēm piemērotāko vietu.			
4.8.	Kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	Atpazīt koku sugas.	Izpratne: Jaunaudžu kopšanas pamatprincipi. Lietošana: Mežaudzes mērķa sugas noteikšana. Darba metodes ar krūmgriezi. Degmaisījuma sagatavošana. Noteikumi par jaunaudžu kopšanu.	Spēja kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	LKI 2. līmenis
		Izvērtēt atstājamo un cērtamo koku kvalitāti.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus.			
		Noteikt mežaudzē atstājamo koku skaitu.			
		Noteikt mežaudzes mērķa sugu.			
		Zāgēt kokus ar krūmgriezi.			
4.9.	Veikt krūmgrieža apkopi un vienkāršu remontu.	Apkopt krūmgriezi.	Izpratne: Krūmgrieža uzbūve Lietošana:	Spēja kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	LKI 2. līmenis

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
		Veikt krūmgrieža vienkāršu remontu.	Krūmgrieža apkopju un remonta paņēmieni.		
4.10.	Uzskaitīt atstājamus kokus mežaudzes izstrādes procesā un pēc tā.	Lietot atstājamo koku tabulas.	Lietošana: Jaunaudzes mērījumi. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā.	Spēja kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	LKI 2. līmenis
		Noteikt mežaudzes biežību.			
Mežaudzes retināšana un koksnes ražas novākšana.					
4.11.	Sagatavot koksnes produktus ar ķēdes motorzāģi.	Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus.	Izpratne: Koksnes produktu kvalitātes standarti. Lietošana: Darba metodes ar ķēdes motorzāģi. Koksnes produktu veidi. Koksnes produktu kvalitātes prasības.	Spēja veikt mežaudzes retināšanas un koksnes ražas novākšanas darbus ar ķēdes motorzāģi.	LKI 3. līmenis
		Novērtēt atstājamo un cērtamo koku kvalitāti.			
		Novērtēt sagatavojamā koksnes produkta atbilstību kvalitātes prasībām.			
		Zāģēt kokus ar ķēdes motorzāģi.			
4.12.	Uzmērīt sagatavotos koksnes produktus.	Mērīt koksnes produktus pēc grupveida metodes.	Izpratne: Koksnes produktu uzmērīšanas standarti.	Spēja veikt mežaudzes retināšanas un koksnes	LKI 3. līmenis

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence (profesionālo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
		Mērīt koksnes produktus pēc individuālās metodes.	Lietošana: Koksnes produktu uzmērīšanas metodes.	ražas novākšanas darbus ar ķēdes motorzāģi.	
4.13.	Veikt ķēdes motorzāģa apkopi un vienkāršu remontu.	Apkopt ķēdes motorzāģi.	Izpratne: Ķēdes motorzāģa uzbūve. Lietošana: Ķēdes motorzāģa apkopju un remonta paņēmieni.	Spēja veikt mežaudzes retināšanas un koksnes ražas novākšanas darbus ar ķēdes motorzāģi.	LKI 3. līmenis
		Veikt ķēdes motorzāģa vienkāršu remontu.			
4.14.	Nomērīt mežaudzes rādītājus cirsmas izstrādes procesā un pēc tā.	Atpazīt īpašuma, cirsmas robežas un citus apvidus apzīmējumus.	Lietošana: Mežaudzes mērīšanas paņēmieni. Platības noteikšana. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā. Cirsmas izstrādes dokumentu sagatavošana.	Spēja veikt mežaudzes retināšanas un koksnes ražas novākšanas darbus ar ķēdes motorzāģi.	LKI 3. līmenis
		Nomērīt cirsmu un atvērumus mežaudzē.			
		Noteikt mežaudzes koku augstumu un šķērslaukumu.			
		Saglabāt dabas vērtības cismā.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Valsts valoda.	Ievērot latviešu literārās valodas normas lietišķajā saziņā.	Izpratne: Vārdu krājums. Gramatika un valodas funkcija. Valodas un komunikāciju daudzveidība dažādos kontekstos. Lietošana: Valsts valoda. Nozares terminoloģija.	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā.	LKI 3. līmenis
		Lietot valsts valodā profesionālo terminoloģiju.			
		Sazināties mutvārdos un rakstveidā valsts valodā.			
5.2.	Daudzvalodu kompetence (t.sk. kultūras izpratnes un izpausmes kompetence).	Lietot nozares profesionālos terminus.	Priekšstats: Starpkultūru mijiedarbība. Izpratne: Vārdu krājums. Gramatika un valodas funkcija. Verbālās un neverbālās mijiedarbības veidi. Valodas komunikācijas konteksts. Lietošana: Vārdu krājums svešvalodā. Nozares terminoloģija.	Spēja veikt darba uzdevumus atbilstoši starpkultūru komunikācijas principiem.	LKI 3. līmenis
		Sazināties ar dažādām sociālām grupām multikulturālā vidē, lietojot komunikācijā vieglo valodu.		Spēja sazināties mutiski un rakstiski vienā svešvalodā darba vidē, lietojot profesionālos terminus.	LKI 3. līmenis
		Sazināties mutiski un rakstiski vienā svešvalodā.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5.3.	Matemātiskā kompetence un kompetence dabaszinātnēs, tehnoloģijās un inženierzinātnēs.	Lietot matemātiskas metodes un aprēķinus darba uzdevumu veikšanā.	Priekšstats: Dabaszinātņu, tehnoloģiju un inženierzinātņu jēdzieni un teorijas. Statistikas pamatprincipi. Izpratne: Nozares tehnoloģiju attīstības virzieni. Lietošana: Mērvienības un formas. Matemātikas metodes un aprēķini. Matemātikas terminoloģija.	Spēja lietot matemātiskos aprēķinus darba uzdevumu veikšanai.	LKI 3. līmenis
		Salīdzināt lielumus, izdarot secinājumus optimālai darba uzdevumu izpildei.			
		Sekot līdz jaunākai informācijai par nozares tehnoloģiskās attīstības virzieniem.		Spēja skaidrot nozares tehnoloģiskās attīstības virzienus.	LKI 3. līmenis
5.4.	Digitālā kompetence.	Ievērot informācijas tehnoloģiju drošības un personas datu aizsardzības prasības.	Priekšstats: Normatīvie akti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā. Izpratne: Datora un biroja tehnikas darbības principi. Datu aizsardzības prasības. Lietošana: Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošana dokumentu sagatavošanā. Informācijas un komunikācijas sistēmu drošība.	Spēja lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas profesionālo darba uzdevumu veikšanai.	LKI 3. līmenis
		Lietot datoru un internetu darba uzdevumu veikšanai.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
		Sagatavot profesionālā darba dokumentāciju.	Datu drošība. Darbs ar biroja tehniku. Mākslīgā intelekta rīki.		
		Sazināties, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.			
5.5.	Uzņēmējdarbības kompetence.				
5.6.	Pilsoniskuma kompetence (t.sk. sociālā kompetence).	Apzināt sevi kā daļu no mūsdienu sabiedrības.	Priekšstats: Latvijas Republikas valstiskums un tā juridiskais ietvars. Sabiedrība un tās attīstības virzieni. Tiesiskās attiecības. Izpratne: Indivīda tiesības, pienākumi un atbildība. Pilsoniskās sabiedrības būtība. Sociālā dialoga būtība un sadarbības mehānismi. Efektīvas komunikācijas priekšnoteikumi. Lietošana: Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra. Sabiedrības labklājības izpausmes.	Spēja apzināti pildīt pilsoniskos pienākumus.	LKI 3. līmenis
		Apzināti piedalīties pilsoniskajā un sabiedriskajā dzīvē.		Spēja apzināties savu atbildību sabiedrības demokrātiskajā attīstībā.	LKI 3. līmenis
		Pildīt pilsoniskos pienākumus.			
		Saskatīt dažādu sabiedrības jomu un parādību saistību ar			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
		morāli un tikumību.	Sociālā daudzveidība un vienlīdzības princips. Vispārējās un profesionālās ētikas pamatprincipi. Pozitīvas saskarsmes paņēmieni.	Spēja piedalīties sabiedriskajā dzīvē, ievērojot vienlīdzības principu un ētikas normas.	LKI 3. līmenis
		Veidot mijiedarbību ar citiem cilvēkiem, ievērojot cilvēka tiesības un vienlīdzību.			
5.7.	Personīgā un mācīšanās mācīties kompetence.	Apgūt jaunas prasmes atbilstoši darba tirgus vajadzībām.	Izpratne: Faktu, teoriju un profesionālās darbības procesu likumsakarības. Profesionālās karjeras izaugsme. Mācīšanās stratēģijas.	Spēja pilnveidot savas prasmes profesionālās darbības izaugsmei.	LKI 3. līmenis
		Apzināt profesionālās darbības izaugsmes iespējas.			
		Novērtēt savu profesionālo pieredzi un profesionālo prasmju līmeni.			
5.8.	Darba tiesības un darba aizsardzība (t.sk. ugunsdrošība, elektrodrošība), vides aizsardzība (t.sk. zaļās	Atbildīgi rīkoties ārkārtas gadījumā.	Priekšstats: Darba aizsardzības sistēma. Civilās aizsardzības sistēma. Vides aizsardzības sistēma. Darba vides riska faktori to	Spēja nodibināt darba tiesiskās attiecības un ievērot organizācijas vietas iekšējās kārtības noteikumus.	LKI 3. līmenis
		Droši ekspluatēt tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojumu.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p. k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
	prasmes) un civilā aizsardzība.		novērtēšanas metodes.		
		Formulēt ilgtspējas vērtības, principus un mērķus.	Izpratne: Darba tiesību normatīvie akti. Aizsardzības pasākumi darba vides faktoru ietekmes uz veselību mazināšanā.		
		Identificēt iespējamos riskus, veicot darba uzdevumus.	Ergonomikas pamatprincipi darbā. Ilgtspējīgas attīstības principi.	Spēja atbildīgi veikt darba uzdevumus, ievērojot darba un vides aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības.	LKI 3. līmenis
		Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.	Lietošana: Līgums un tā formas. Darba aizsardzības noteikumi. Darba vides riska faktoru novēršanas preventīvie pasākumi. Drošības signāli un zīmes. Darba aizsardzības līdzekļi un to pielietošana.		
		Ievērot organizācijas iekšējās kārtības noteikumus.	Droši un ergonomiski darba paņēmieni. Ugunsdrošības noteikumi. Rīcība ugunsgrēka gadījumā. Elektrodrošības noteikumi.		
		Rīkoties atbilstoši darba aizsardzības, ugunsdrošības, elektrodrošības un vides aizsardzības prasībām.	Vides aizsardzības noteikumi. Civilās aizsardzības noteikumi. Rīcība ārkārtas gadījumos. Pirmās palīdzības ABC principi. "Zaļās domāšanas" principi.	Spēja kritiski novērtēt darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros.	LKI 3. līmenis
		Rīkoties saskaņā ar "zaļās domāšanas" principiem			
				Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas gadījumā un sniegt pirmo palīdzību.	LKI 3. līmenis

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence (vispārējo zināšanu, prasmju, patstāvības un atbildības kopums)

Nr.p.k.	Kompetenču joma	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
		profesionālajā darbībā un ikdienas aktivitātēs.		Spēja piemērot ilgtspējīgas attīstības un "zaļās domāšanas" principus profesionālajā darbībā un ikdienas aktivitātēs.	LKI 3. līmenis
		Sagatavot darba vietu drošai darba veikšanai.			
		Sniegt pirmo palīdzību kritiska veselības stāvokļa novēršanai.			

Vispārīga informācija	
Iesniedzējs	Mentors
Iesniegums	Nav datu
Nozares ekspertu padomes, nozares ministrijas vai tās deleģētas institūcijas vai piesaistīto nozares ekspertu atzinums	Nav datu
Saskaņojums PINTSA	01.01.2026
Iepriekš saskaņotā redakcija	Nav datu